

ՀՐԱԺԵՇՏ

Լըռե՛մք, լըռե՛մք, ո՛վ սիրական արեւաչուի,
 Ո՛չ մէկ շըշուկ ու ո՛չ մէկ հունչ անգաղտնաբան,
 Մեղաբանի սա մեղաւոր խնջոյքէն վերջ...:
 Թող պարտաւորին ձայներն ամէն, հեւք ու վերջուշ
 հոր յոյզերու դողմ օրօրոյ լըռութեան մէջ,
 Իմ ցանկալի, իմ յաւիտեան անմատոյց սէ՛ր,
 Ինձմէ խըլուած այլ բնոյ միշտ իմ խորամանկութեամբ:
 Սուրբընծայուած գեղեցկութի՛նն դուռն երկնամերձ:
 Մեր աչեքներն մէջ կարօտի լիկեր ինկան
 Ու սուգունցան հոն հեշտամէքի առագաստներ,
 Մեր արիւնէն շանթերու պէս յոյսեր անցան
 Ու թրթռացին մեր ըստուերներն իսկ հեռաւոր
 Իր համբոյրէն:
 Մեր պատերուն խորն անթեղուած մոխիրներէն
 Կարծես կայծեր հրդեհներու պէս բռնկեցան
 Ու պարտեղին մէջ տնջեցան արեւակեղ՝

Ողկոյզներու պէս հասունցան մեր համբոյրներն...

Տե՛ս ուս ձեռքերս, գիշերներուս մըղձաւնջէն,
 Քու մատներուդ տաք հըպումին կարօտանով,
 Եւ անդառնալով անկարելի գեղումներուն,
 Աշնամային տերեւներու պէս դեղնեցան...:
 Ու ձայնիս մէջ՝ չարտասանուած սիրոյ բառերս,
 Հեծկլլտամէքի պէս՝ անունիդ վանկերն աղու
 Գիշերն ի բուն մըմընջելէն, ճըւազեցան:
 Իմ ցանկալի այլ յաւիտեան անմատոյց սէ՛ր,
 Հըբաժեշտի հնչեց վայրկեանն եղբայրան
 Եւ անթափանց գիշերն ինկա՛ւ մեր հոգւոյն մէջ...
 Մընաս բարո՛ւ, մընաս բարո՛ւ...:
 Բայց վիշաւոր սա շըթներէս պիտի չկաթին
 Ափսոսամէքի կամ զղման ծանր, տրտում խօսքեր-
 Ո՛չ մէկ տրտունջ. ո՛չ մէկ արցունք անգաղտնապահ
 Բաժանումի ցուն օրօրոյ լըռութեան մէջ:

ՄԱՌԻ ԼԱՌՄԱՆՆ

Հ Ա Յ Ա Ա Ս Տ Ա Ն Ի Ն

Մաղկի՛ս յաւէտ երանութեամբ,
 Հայրենի՛քդ իմ նմատուն,
 Ա՛յ շըտեսնես ո՛չ մէկ մութ ամպ,
 Լուսապայծառ մընաս դուն:

յոգ ես բացեր մեզի հանուր,
 Մեր երազին հընամեայ.
 Քու քաղցրահունչ կանչիդ ի լուր
 Մեր սիրտն այսօր կը խայտայ:

Անհամբեր եմք, մանկան մը պէս,
 Ուրախութեամբ աղբջուն,
 Գիւրջդ նետուի, համբուրել քեզ՝
 Սիրով համակ թըրթըռուն

Երգեր էինք քեզ անընդմէջ,
 Վերականգնումդ երազեր.
 Քու սէրըդ վառ, կարօտդ անշէջ
 Մեզ լըկեր էր, երկիզեր:

Ա՛յ, գիտնայի՛ր՝ դառն օրերու
 Ի՞նչ հոգեւանջ խոր վիշտեր
 Ապրեր էինք քեզմէ հեռու,
 Ի՞նչքան էինք տըւայտեր...:

Մըղկըտացեր, տըբներ ա՛յնքան,
 Օտար դուռներ ափ առեր,
 Աստանդական, անհանգըւան,
 Երկար էինք քափառեր:

Ինկեր, ելեր, մաշած ցուպով,
 Բաւիդին մէջ մեր վագէին,
 Հայրենաբաղձ հուր կարօտով,
 Երագեր միշտ քեզ կըրկին:

Մեր կուրծքին տակ քեզ մեծցուցեր՝
 Մե՛ք հետ՝ գուկի մը ճըման,
 Պըտըտուցեր պանդուխտի մեր
 Համբուն վըբայ մանկան:

Կուգամք ահա, խօյ նախամեզով
 Կը թընչինք ծոցդ արփաւետ,
 Գորովագին համբոյրներով
 Ողջագուրուիլ քեզի հետ:

Կուգամք խընդուն քու քըրտինքիդ,
 Հիգիդ մարտար ու բեղուն,
 Մե՛րը խառնիլ, քարմ արտիդ
 Բիրեղ չաղին տակ օծուն:

Ինչ մաղթեմք, խորխոր աւ խամղավառ,
Որ երկնիդ տակ լաւեղէն
Միշտ շողաւ աւ դէմքդ պայծառ
Այլ պիղծ ձեռքեր չարատեն:

Արշալոյս ես քացեր այսօր
Մե՛զ, արշալոյս ծիրանի.
Մաղկի՛ս, ապրի՛ս յաւէտ հրգօր,
Մասի՛սըդ քեզ հովանի:

ՀՐԿԻՋՈՒՄ

Պիտի բոցավմ արբշոյիմ մեռնող այս երգերուն՝
Դեռ չըլբած գիւ ի սպառ միտք, աչք աւ դաստակ.
Պիտի շեշտերն հծծիւններու իմ կերկերուն
Ըլլան խարոյկը երկունքիս յոգնավաստակ:

Իմ տժգունող յոյսիս ճամբուն վրայ դեգերուն՝
Պիտի չընեմ աշխարհ գիւն ինձ անդատակ.
Պիտի վառեմ օրհատական այս երգերուն
Խիտ մացառուն, ո՛վ ռոպիներ դուք իմաստակ:

... Ահա՛ բոցերն, ո՛վ դուք՝ իտպիտ աւ դերասան,
Դուք իմ կողերս ուտող դիւեր ապերասան,

Լուսէ փառքովդ, դարեր հազար,
Իմ կեանալո՛րդ հայրենիք,
Մընա՛ս շենշող, մընաս պայծա՛ռ,
Ըլլաս յաւե՛րժ երգանիկ:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՀՏԵՍԵԱՆ

Նիանգա-Ռուանտա (Պէլճիքական Դոնկօ)

Յունուար 1947

Ահա՛ հրդեհն անկերպարան իմ քաղթերու.

Եկէ՛ք խրախի՛, դուք սոփեստներ նենգ աւ քերութ,
Եկէ՛ք, հրդեհ կայ, հրնուեցէ՛ք անոր քսէն,
Ու քող ձեր պիղծ խայթոցներն ա՛լ գիւ չըխոցեն:
ՊԵՏՐՈՍ Պ. ՄԱՐԺԻԿԵԱՆ

Թեսաղոնիկէ, 1938

(1) ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՀՏԵՍԵԱՆ Է. ՊԵՏՐՈՍ ՄԱՐճԻԿԵԱՆ, որոնց բանաստեղծութիւնները կը հրատարակուին Ամառիտի ներկայ թիւին մէջ, վերջերս Ռուս. Հայաստան մեկնեցան:

